

Õiguskantsleri Kantselei

Kristina Kallas
minister
Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Teie nr
Meie 23.12.2025 nr 6-2/252632/2509305

Tugispetsialistide tööaeg

Lugupeetud minister

Õiguskantsleri poole pöördui haridustöötajate tööaja küsimuses.

Täpsemalt selgitasid avaldajad, et 01. jaanuaril 2026 jõustuva [määruse](#) (edaspidi: tööaja määrus) versiooni järgi hakkab kutseõppeasutuse sotsiaalpedagoogile ja koolipsühholoogile kehtima lühendatud täistööaeg (§ 1 lg 1 p 3). Sama õigust ei anta aga lastehoiu/lasteaia ja üldhariduskooli sotsiaalpedagoogile ja (kooli)psühholoogile. Avaldajad küsivad, et kuna üldjuhul käsitatakse tugispetsialiste seadustes sarnaselt ja võrdselt, siis kas kutseõppeasutuste sotsiaalpedagoogide ja psühholoogide ning lasteaia/lastehoiu ja üldhariduskoolide sotsiaalpedagoogide ja psühholoogide erinev kohtlemine tööaja osas on koosõlas põhiseadusega.

Tööaja määruse muutmise [eelnõus](#) oli ette nähtud lühendatud täistööaeg ka üldhariduskooli ja lasteaia/lastehoiu sotsiaalpedagoogile ja psühholoogile. Seletuskirjas selgitatakse (lk 16-17):

- „[---] haridustöötajate lühendatud täistööaeg 7 tundi päevas ehk 35 tundi nädalas rakendub ka lastehoius töötavale õpetajale (sh senised lastesõime ja sõimerühma õpetajad) ning lastehoiu, lasteaia, põhikooli, gümnaasiumi ja kutseõppeasutuse sotsiaalpedagoogile ja koolipsühholoogile. [---] Kõigi nende tugispetsialistide teenus tuleb vajadusel lapsele ja õpilasele tagada (vaid kutseõppeasutuses ei ole logopeedi teenuse tagamise kohustust), kuid sotsiaalpedagoogile ja koolipsühholoogile ei ole seni kehtestatud lühendatud täistööaega. Selline ebavõrdne kohtlemine ei ole õigustatud.“;
- „Arvestades, et vastavalt KutÕS § 39 lõikele 4 kehtivad kutseõppeasutuste tugispetsialistidele samad kvalifikatsiooninõuded, mis üldhariduskoolide tugispetsialistidele, ning et tugispetsialistide ülesanded on mõlema haridusliigi puhul sarnased, puudub sisuline õigustus kehtivale olukorrale, kus kutseõppeasutuste tugispetsialistide töö- ja puhkeaja tingimused on üldhariduskoolide tugispetsialistidega võrreldes kehvemad. Ebavõrdne kohtlemine ei ole õigustatud.“.

Meile teadaolevalt ei võetud tööaja määrust siiski sellisel kujul vastu, kuna üldhariduskoolide psühholoogide ja sotsiaalpedagoogide tööaja lühendamise vastu oli Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL). ELVL seisukoht on kajastatud ka kooskõlastustabelis. ELVL tõi välja kaks asjaolu, mis nende hinnangul ei võimalda tööaja lühendamisega nõustuda. Esiteks, tugispetsialistidest on niigi suur puudus ja tööaja lühendamise tõttu väheneb teenuse kättesaadavus veelgi. Teiseks, muudatus tooks kohalikele omavalitsustele kaasa ligi 2 miljoni suuruse kulu. Kulu tekib, kuna tööaja lühendamise tõttu tekkiva teenuse puudumise heastamiseks tuleb palgata teenuseosutajaid lisaks.

ELVL mure, et vähem töötunde tähendab vähem teenust, ei pruugi olla põhjendamatu. Seda arvestades tekib küsimus miks on tugispetsialistide tööaega vaja lühendada. Tööaja lühendamisele peab olema ka sisuline õigustus.

Tugispetsialisti teenuse osutamiseks lasteaias/lastehoius või koolis ei pea need spetsialistid töötama lasteaias/koolis, vaid teenust võib haridusasutus ka sisse osta. Samuti võivad tugispetsialistid töötada mõnes muus kohaliku omavalitsuse asutuses, osutades teenust erinevatele valla või linna haridusasutustele. Selles mõttes eristuvad need spetsialistid näiteks õpetajatest, kes on ühe või teise või mitme kooliga töölepingulises suhtes. Järelikult võivad lastega töötada samal ajal nii need tugispetsialistid, kellel on lühendatud tööaeg kui ka need, kellel seda pole. Ka koolis/lasteaias töötavad tugispetsialistid peaksid tegelema üksnes oma erialase tööga, mitte muu lasteaias/koolis ette tuleva vajaliku tegevusega (tundide asendamine jne). Seega peaks töö sisu ja koormus nii koolis töötades kui sisseostetavat teenust pakkudes olema põhimõtteliselt sarnane. Lisaks, nii põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (§ 37 lg 2) kui alusharidusseadus (§ 12 lg 6 ja § 39 lg 3) ei välista, et seadustes nimetatud tugispetsialistidele lisaks töötavad lasteaias/lastehoius ja koolis muud tugispetsialistid (nt [tegevusterapeut](#)). Neil spetsialistidel poleks lühendatud täistööaega tööaja määrase järgi.

Palume Teilt alljärgnevaid selgitusi:

1. Seletuskirjas on väidetud, et pole õigustatud üldhariduskooli/lasteaia/lastehoiu ja kutseõppeasutuse psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi erinev kohtlemine tööaja osas. Miks sel juhul otsustati kutseõppeasutustes töötavate sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi tööaja lühendamine ikkagi kehtestada, kui üldhariduskooli ja lasteaia/lastehoiu psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi lühendatud tööaja kehtestamisest loobuti?
2. Millised on psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi tööaja lühendamise sisulised põhjused? Miks on see riigi (kohaliku omavalitsuse) vaatest vajalik ja põhjendatud?
3. Miks on kutseõppeasutuses töötaval sotsiaalpedagoogil ja psühholoogil alates 1. jaanuarist 2026 lühendatud täistööaeg ja lasteaias/lastehoius ja üldhariduskoolis töötavatel samadel spetsialistidel ei ole?
4. Kui erinevaks kohtlemiseks puudub õigustus, siis mida ja millal (mis ajaks) kavatsete ette võtta, et viia õigusakt põhiseadusega kooskõlla?

Palun Teil vastata võimalusel hiljemalt 30. jaanuariks 2026.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kärt Muller
sotsiaalsete õiguste osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Teadmiseks: avaldaja

Aigi Kivioja 6938428; Aigi.Kivioja@oiguskantsler.ee